

SA SELLA

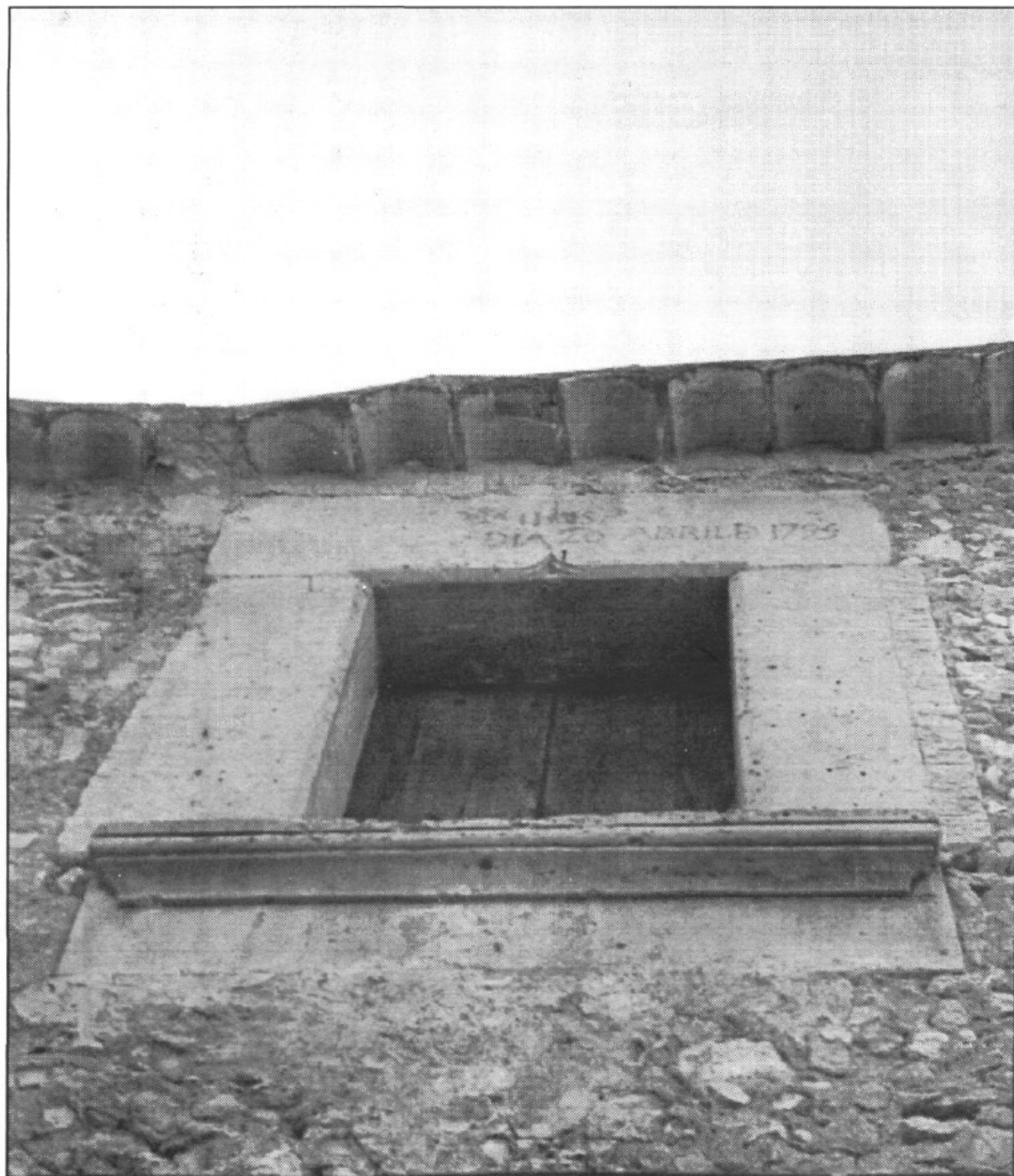

Revista Informativa de Sencelles

Segona Època n° 38

Gener-Marc

250 Pts

Sa Sella

Fundada al 1.983

Gestimotor S.A.L.

AGENT COMERCIAL

- VENDA I POSVENDA
- MECANICA EN GENERAL
- REPARACIÓ PER LA REVISIÓ ITV
- INSTALACIÓ EQUIPS DE MÚSICA
- CAMVI D'OLI 2.500 pts (Filtros apart)

Informació : Pere Cirer Verd (Sencelles Tel : 59-14-43)

Direcció : C/ CABANA 65, PONT D'INCA, MARRATXÍ Tel: 79-46-18

RECAMVIS

•Poclain

DESIMPER

PRODUCTES DE NETEJA

CATALINA REINES I ALTRES C.B.

CAMI VELL D'INCA,2

07310 CAMPANET

☎ 51 61 08 - 51 69 89

Sumari

Editorial	3
Temps Enrera	4
La Balanguera	5
Noves des de la Sala	6
Actualitat de Sencelles	8
Música	10
Cartes	12
Esports	13
Noticiari	14
Imatges d'Ahir	18
Cases i Terres	19
Dia de la Pau	20
Notícies Fresques	21
Una escola, una època	22
Deu anys de vida	23

Equip de Redacció (ordre alfabètic):

Joana Ferragut Fiol
Joan Florit Horrach
Joan Florit Salas
Guillem Mut Llabrés
Maria Vich Cirer

Col.laboradors (ordre alfabètic):

Barramot
Maria Florit Amengual
Margalida Llabrés Fiol
Tomeu Morro Oliver
Bartomeu Mut Llabrés
Miquel Vallés Ramis (C.P. Can Bril)
Guillem Zuazàga Llabrés

Nota de la Redacció:

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels propis autors.

Revista Sa Sella
C/ Antoni Maura, 5
CP 07140 Sencelles

Imprès a:

Tirrena S.A.
Pintor Juan Gris
Tel. 55 52 12.
Manacor

Foto de Portada: ca na Lloca, 200 anys.

Dipòsit legal: PM 400-89

Sa Sella compta amb el patrocini de la Fundació Bartomeu Oliver.

Editorial

El 95, que fa ja tres mesos que l'hem començat, promet esser un any molt important a Mallorca, a la resta de l'estat Espanyol i sobre tot a Sencelles.

Ha arribat l'hora de la veritat, tothom ja s'ha posat en marxa, ja estan encalentint els seus motors per poder arribar a la final en les millors condicions possibles.

D'aquí a finals de Maig tot seran bones cares, somriures i estretes de mans, promeses que possiblement poques arribaran a dur-se a terme, i tot un seguit d'activitats dedicades a recollir l'aprovació del ciutadà petit i gran amb l'objectiu de guanyar la guerra psicològica al contrari i endur-se el premi tan desitjat: governar una comunitat, o pot ser el que és més important un Poble.

Ja s'ha donat el sus de sortida, de cada dia és fa més curt, el final s'acosta i dia 28 de maig es desvetllarà la incògnita.

La Redacció

**GERMANDAT DE
DONANTS DE SANG
DE MALLORCA**

**Propera donació a Sencelles el
proper dia 23 de Març al local
de la tercera edat.**

Alqueries que foren constituïdes parròquies en la butlla del Papa Innocenci IV de 14-4-1248

Mallorca Cristiana (I)

Els dies següents al assalt cristià, la ciutat oferia un aspecte desolador. Hagueren d'enterrar els morts per por de la pesta.

Els nobles començaren a fer pressió al monarca perquè encantàs el botí. D'aquesta manera pensaven quedar-se amb un nombre de bens més elevats. El rei hi ha haver d'arribar a consentir, a pesar que la seva intenció era repartir-lo en un sorteig per fer més via i poder iniciar prest la persecució dels musulmans refugiats a les muntanyes. La subhasta va durar fins a Pasqua.

Llavors els peons i alguns cavallers, que es consideraven estafats, es revoltaren i assaltaren algunes cases dels barons. Fou necessària la intervenció reial oferint justícia i amenaçant, per altra banda, en fer castigar els esvalotadors, per restablir l'ordre.

Encara que l'illa no hagués estat rendida del tot, les terres foren repartides tal com s'havia pactat a Barcelona.

Pel mes de març (1230) el rei otorgà la Carta de Franquesa en la qual s'expressaven els drets i exaccions que gaudirien els nous pobladors. El resultat, damunt els papers, era un sistema més liberal que el vigent a Catalunya, suprimint-se el feudalisme com a sistema generalment institucionalitzat. De fet el feudalisme, poc a poc acabarà per consolidar-se a les Illes en una de les múltiples variants oferides pel sistema. D'antuvi, es donaren facilitats comercials als mercaders, que aviat iniciaren un tràfec que, mentre es mantingué, propicià el benestar.

L'organització municipal de la ciutat, però, no es regularia fins després de vint anys, inspirant-se en la valenciana.

Molts de nobles que havien participat en la conquesta se n'havien tornat. Jaume I va restar a Mallorca, decidit a acabar amb els nuclis de resistència muntanyencs. Tanmateix disposava de pocs homes. Per això va acceptar l'ajuda que li oferiren els cavallers-frares de l'Ordre de Hospital (hospitalers), els quals no havien participat en l'empresa. A canvi el rei els hagué de recompensar econòmicament.

Així i tot, les forces no bastaven per a rendir els refugiats a les serres de Sóller i Almallutx com hagués plagut al rei. S'hagueren d'encaminar a la serra d'Artà, on els nuclis musulmans eren menys poderosos, i allà aconseguiren fer alguns presoners i apoderar-se de molt de bestiar.

La Balenguera:

De les Obres a la Caseta de la Venerable

Per endavant m'en faig càrrec que aquestes línies poden ferir la sensibilitat d'algunes persones. També sé que poden ferir la sensibilitat de moltes altres que, sense aturar-se a sospesar-les, per sistema es manifestaran en contra. A les unes i a les altres, les meves més sentides disculpes anticipades però, malgrat tot, aquestes no deixen d'esser altra cosa que una simple opinió personal.

Ha estat per mi una sorpresa, i supòs que no som l'únic, el veure com amb poc més d'un mes, una edificació (per alguns un centre lúdic) ha estat erigida sense més ni manco a la caseta de la Venerable, a s'Arissal.

De qui ha estat aquesta brillant idea però, de part meua, la més sincera "enhorabona" per haver aconseguit trencar tot l'encant que per molts encara tenia la caseta de sequer de la nostra Tia Xiroia, un dels indrets més emblemàtics i significatius de Sencelles.

Adéu a tot el sentit camperol, místic i eremític de la caseta de la Venerable; una casetona humil i senzilla, com la propietària d'un temps, que haurà de comparar, a partir d'ara, el seu paratge amb una espècie de xalet destinat a hostatjar la gent que, en teoria, va allà per veure la caseta que fou de la nostra Xiroia.

Fins avui la gent que anava a la caseta de s'Arissal tenia l'oportunitat de transportar-se i retrobar-se amb l'ambient que en altre temps va viure Sor Francinaina Cirer. Ara ens trobarem amb un acolliment que no farà altra cosa que allunyar la gent de la caseta en distància i ambient. No sé fins a quin punt era tant necessària aquesta construcció a canvi de rompre tota l'estètica d'aquella finca. Davant aquest fet, les trobades ecològiques organitzades per la Congregació de Monges de la Caritat, a Sencelles no tenen cap sentit ni un.

He pogut veure com, darrerament, en repetides ocasions, damunt la premsa, el nostre Excel·lentíssim Ajuntament ha donat a conèixer la notícia. Una nova feta pública quan ja s'havien començades les obres; sense fer gens de propaganda prèvia. Perquè tant d'obscu-

rantisme? Com a mínim supòs que les monges havien donat el seu consentiment.

Pel poble ja s'escolta el que sembla caure pel seu propi pes, que aquesta no és més que una maniobra electoralista per part de l'Ajuntament. Mira que han passat quatre anys i no s'hi havia fet res, i ara, quan falten tres mesos per les eleccions, l'ajuntament treu dotze milions perquè, de conveni amb Sefobasa, es construeixi el ditxós centre lúdic.

I com és que, a pesar de tot, resulta que aquestes obres es fan a menys de 10 metres de la paret, que és el límit mínim que estableix la normativa urbanística? Per ventura és que allò d'esser "tots iguals davant l'Ajuntament" només va ésser fa quatre anys, i avui en dia això ja no val i és el mateix ajuntament qui fa parts i quarts.

És més que segur que si la Tia Xiroia pogués dir la seva, mai acceptaria aquest "present" de l'ajuntament; abans, segurament proposaria que els doblers que es volen invertir en aquesta nau es destinassin a vertaderes necessitats del poble, que si no ho sabeu les escoles dels sencellers necessiten una bona repassada, que el clavegueram encara no existeix, que la torre del campanar no està en el seu millor estat de conservació...

De totes maneres, si avui a la caseta de s'Arissal hi ha hagut moviment de terres i un acolliment, és perquè algú hi deu haver consentit.

El més depriment de tot això és que haguem d'arribar a veure com la nostra Venerable és objecte de manipulacions polítiques que costen un preu molt alt a la seva persona i a tot el que ella va fer. I una altra cosa que també em sap greu és que el poble sempre és el qui s'ha de beure totes aquelles incongruències que cometten aquelles persones que ostenten càrrecs temporalment.

De totes formes, ara ja poc s'hi pot fer, perquè la cosa s'ha duita a terme tan depressa que a més d'un ens ha deixat amb la boca oberta. L'únic que es pot fer ara, és contemplar la criatura i aturar-se a opinar sobre ella; perquè això si, opinar és un luxe que tothom té dret, i hauria, de permetre's.

Bartomeu Mut Llabrés

Noves des de La Sala

Informació Municipal

Començam amb aquest escrit una sèrie d'informacions referents a les actuacions realitzades fins ara i a les previstes a l'Ajuntament de Sencelles, perquè serveixin d'ajuda i explicació als habitants del municipi. Aquestes informacions abarcaran distints aspectes i àmbits de l'actuació municipal, tant si són urbanístiques com culturals, esportives, sanitàries, burocràtiques ...

Aquestes informacions, que s'aniran publicant a **Sa Sella**, inicien un període de cohabitació amb aquesta revista, fet que demostra que a partir del diàleg i el respecte mutu és fàcil arribar a una relació on hi puguin coexistir diferents punts de vista.

ÀREA ESPORTIVA

A la finalització d'un període de quatre anys a la Regidoria d'Esports d'aquest Ajuntament, entenc que s'ha aconseguit dur a terme una sèrie de projectes que ho han estat exempts de problemes i petits contratemps. Dins aquesta àrea, hem de comentar el funcionament de la piscina municipal, que, després d'una sèrie de problemes inicials, està desenvolupant la seva activitat amb total normalitat d'any en any.

Un altre punt a comentar és el gran profit que s'extreu del Poliesportiu Cobert, que reuneix multitud d'activitats dia a dia i que, gràcies al comportament i urbanitat de tots el que l'utilitzen rep l'elogi de tots els que el visiten.

Resten pendents algunes actuacions i, molt possiblement no es puguin dur a terme durant aquesta legislatura, com és l'electrificació del camp de futbol, de la qual s'han iniciat una sèrie de gestions que van per bon camí. D'altra banda, podem també anomenar la finalització de les pistes de tennis, que cobriran les necessitats d'un bon nombre de joves del nostre poble i incentivaran la pràctica d'aquest esport, mitjançant cursos que pròximament es convocaran.

CULTURA

Durant aquests darrers anys, s'ha intentat realitzar una política de recolçament a totes les associacions culturals del nostre poble. Hem d'esmentar aquí l'enregistrament, per part de l'Agrupació Folklorica

"Guiterrres i Castanyetes", d'una cinta de "cassette" per a la difusió de la seva música. Estan en projecte l'enregistrament d'altres cintes o "compact-disc", com és el cas de la Coral Sor Francinaina. Un punt que quedarà pendent serà el tema de la reforma de la Casa de Cultura, sobre el qual ja s'han iniciat gestions i projectes, però que molt possiblement s'hauran de dur a terme en el transcurs d'una altra legislatura.

Joan Cirer

URBANISME

A la Comissió d'Urbanisme, el principal repte, que es va presentar ja a l'inici d'aquesta legislatura, fou la realització de les Normes Subsidiàries per a l'Ordenació del Territori. Podem dir que el repte que es va assumir, fa quinze dies que es va concloure.

Sencelles disposa ja d'unes Normes Subsidiàries que seran les que dissenyaran el que podríem anomenar Sencelles 2000.

Han estat unes Normes Subsidiàries conservadores i de protecció ambiental i ecològica. Pràcticament no s'ha augmentat el sòl urbà a Sencelles i Biniali. S'ha reordenat Ruberts i han quedat exclosos de normativa urbana els llogarets de Jornets i Cas Canar.

Per a ells, es dissenyarà un Pla Especial a fi de conservar i millorar totes les peculiaritats d'aquests llogarets.

Segurament, un dels principals punts d'actuació ha estat la xarxa viària, per a així poder descongestionar de trànsit el centre del poble.

Hem seguit la idea que diu que el poble és per viure, i volem, com a tota la cultura mediterrània, "treure el poble al carrer". Els pobles no són perquè hi passin els cotxes, i a més, els serveixi d'garatge. Per aconseguir això s'ha dissenyat una xarxa viària descongestionadora i que consisteix en els següents punts:

- Una primera és la que, arribant de Palma i a la confluència del carrer de Sor Francinaina Cirer i la carretera d'Algaida, ens conduirà al carrer Ramon Llull, prop del Poliesportiu. Serà una via de 8 mts. d'amplària i voravies amb arbres de 2 mts. d'altària.

Devers la caseta de Son Company, que haurà d'esser esbucada, hi queda un aparcament amb capacitat per

albergar-hi fins a dotze autocars. Obra ben necessària per a la gent que ve a visitar el Convent i que fins ara no tenia lloc per a aparcar, ja que utilitzaven el carrer de Sor Francinaina Cirer, impeding el trànsit normal d'aquest carrer.

- La segona acció ha estat la d'esbucar la casa de Ca's Menescal, esbucament des de fa molts anys desitjat, i amb el qual s'aconsegueix evitar el "coll de botella" tan perillós, sobretot, per als nins que van a l'escola.

-La tercera acció, i dins de la possibilitat, mai renunciada, d'aconseguir que el futur Institut de la Mancomunitat sigui ubicat a Sencelles, serà l'apertura d'un vial que, des del que pròximament s'inaugurarà, ens conduïxi a la Carretera de Pina i Montuïri, al nivell del començament del Camí de Son Boi.

Mancarà només la connexió d'aquest punt amb la carretera de Costitx perquè tots els cotxes que es dirigeixin a aquest poble no hagin de passar per dins Sencelles.

- La quarta acció, i d'acord amb la filosofia que defensa que el poble és per estar, i no per circular, serà la de peatonitzar la Plaça d'Espanya i la Placeta.

Aquesta millora, importantíssima per a recuperar el nostre hàbitat, presentava un problema específic: si es prohibia aparcar a la Plaça, s'aguditzava la manca d'aparcaments i s'empitjorava aquest tema, tant per als sencellers, com per als visitants.

Per a solucionar això, es pensà en la creació d'un aparcament darrera l'església, el qual, amb un accés cap a la Plaça, deixa als cotxes dels seus usuaris a menys de

100 mts. de l'església, l'Ajuntament, la Plaça, molts dels nostres comerços... en definitiva, el centre del poble.

Com és lògic, per a l'accés a aquest aparcament es necessitava una comunicació amb la carretera que ve de Palma, i per això, s'obrirà una via que ens conduirà des de l'inici del carrer Sor Francinaina Cirer fins a l'esmentat aparcament, a través dels terrenys de Miquel Bennassar Llabrés i de Miquel Ramis Garau. Per a la seva sortida, es podrà utilitzar el vial que s'ha obert devora l'antic escorxador.

Les Normes Subsidiàries també contemplen les limitacions constructives, amb una superfície mínima de 7103 m2 (un quarterada), sempre que existís com a unitat independent abans de maig de 1958, i amb una superfície mínima de 14000 m2, sempre que la segregació fos posterior a la data esmentada.

Es conserven protegides totes les zones on hi ha alzines, així com les masses forestals existents al Municipi.

D'altra banda, cal dir que han estat les Normes Subsidiàries que s'han tramitat en menor espai de temps de totes les que fins ara s'han aprovat a Mallorca, i les que han originat menys al·legacions: tretze a l'aprovació inicial, de les quals foren estimades nou, i només dues al·legacions, que foren desestimades, a l'aprovació definitiva.

No hi ha dubte que sobre aquest tema n'hauem de tornar a parlar, donada la seva transcendència, però serveixin aquestes primeres notes per a donar una idea del que ha estat la filosofia que ha orientat la redacció de les nostres Normes Subsidiàries.

Ventura Rubi

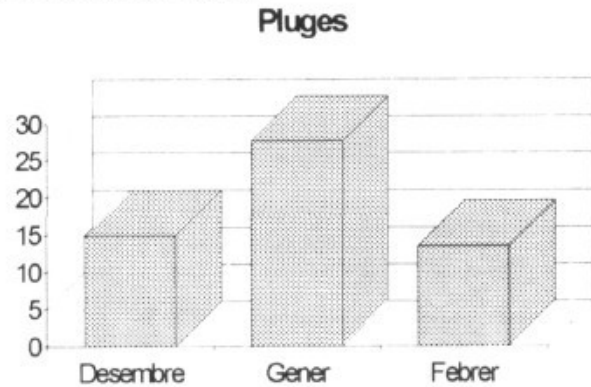
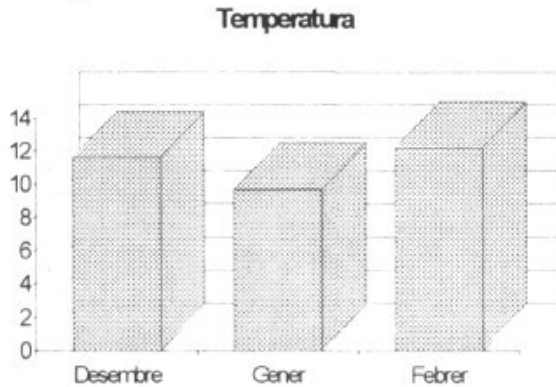
Bones copes, bona música i bon ambient

Actualitat de Sencelles

Mesos de Desembre / Gener / Febrer

Meteorologia:

	Màxima	Mínima	Mitjana	Total l/m2	Dia més Plujós	Mit. dies Puj.
Desembre	16,3 °C (dia 9)	3,5 °C (dia 25)	11,6 °C	15 l/m2	dia 18 (9 l)	3,75 l/m2
Gener	14,3 °C (dia 25)	3,5 °C (dia 16)	9,7 °C	27,7 l/m2	dia 6 (16,5 l)	9,2 l/m2
Febrer	15,3 °C (dia 14)	9,5 °C (dia 2)	12,2 °C	14,5 l/m2	dia 22 (13)	6,8 l/m2

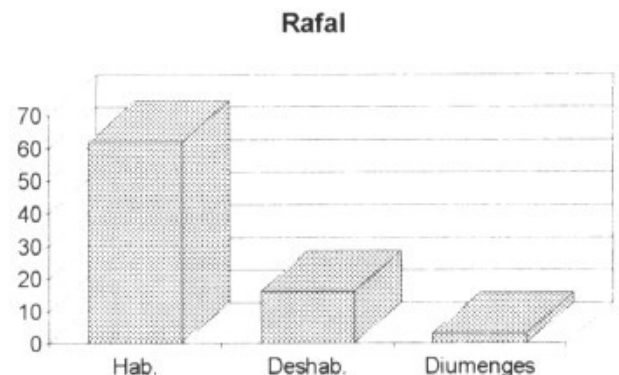
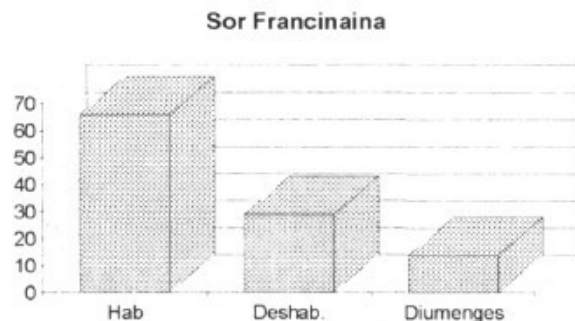
Demografia:

Naixements: Sandra López Llabrés de cas Tixador dia 30/12/94; Caterina Arrom Fiol de sa Talaia 31/13/94.

Defuncions: Antoni Cirer Sans de can Puça 1/12/94 als 45 anys; Francisco Trujillo López de can Papa 29/12/95; Antoni Florit Roig de cas Bergant 7/2/95 als 90 anys.

Noces: Bibiano Belmar Cirer i Antònia Ferrer Vich dia 5 de Febrer a Ruberts.

A n'aquest número de Sa Sella vos donarem a conèixer les cases que hi ha al nostre poble. Les gràfiques estan dividides entre cases habitades, deshabitades i habitades només els diumenges.

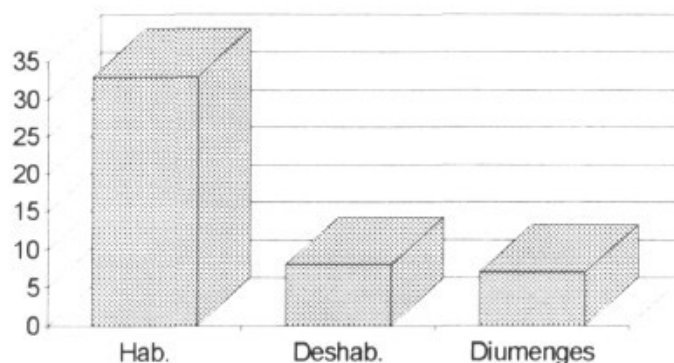
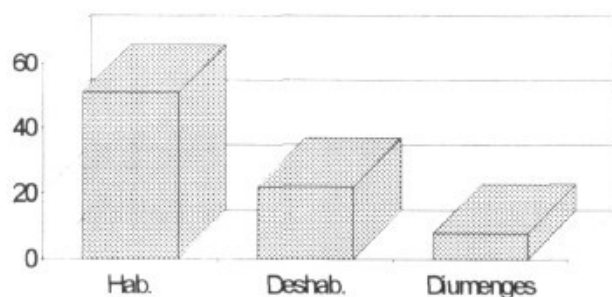

Sa Sella

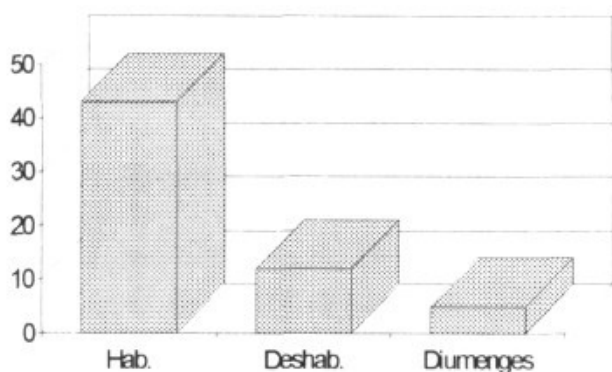
Fundada al 1.983

B.Aires

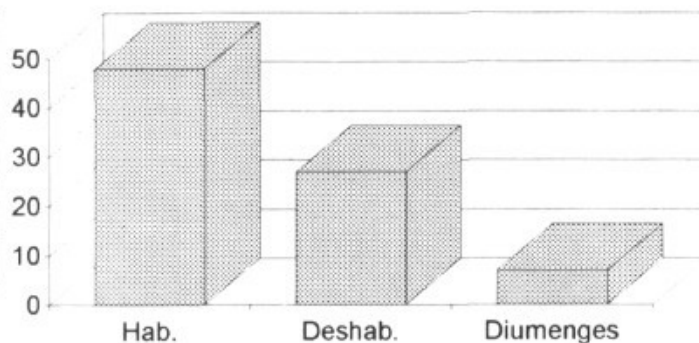
A.Maura

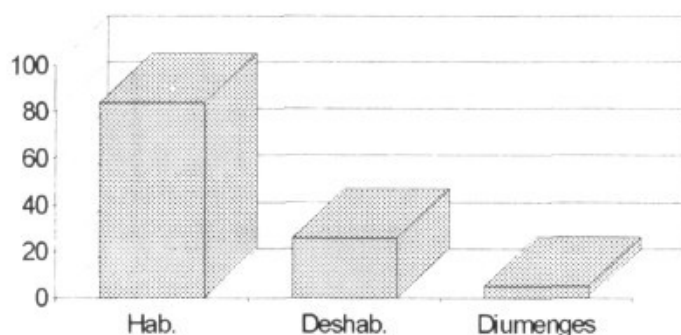
Sard-Rosari-Jardins-Constitució

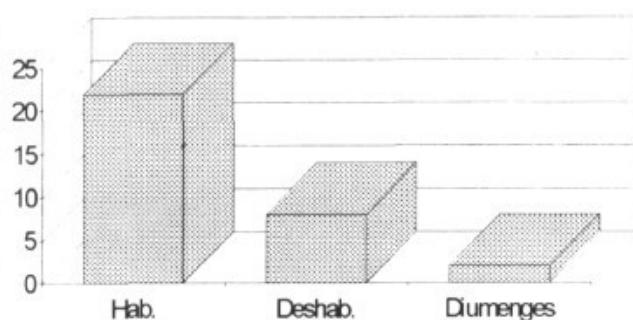
Cartutxo-Llull-Retiro-Gall-Esperança

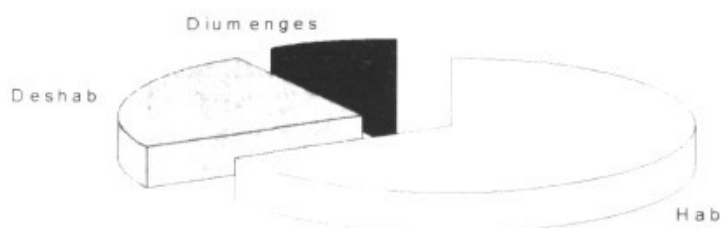
Església-Molines-Mudoy-Serra-Arrom-Nou-Plaça-Capità

General-Pau-Convent-Morei-Papa-Verd-Pelea

Tots Carrers

MUSICA

Acabat ja el 94, ha arribat l'hora de que totes les revistes i mitjans d'informació proclamïn als Quatre vents les llistes dels més venuts, els més votats pels seus lectors i els més votats pels periodistes i així tothom pot arribar a la seva sàvia decisió. Jo des d'aquesta secció i amb tota humilitat, també em vull aventurar a treurer-ne una. Aquesta llista que faré, només tindrà l'utilitat de recomanar-vos un parell de discos, que m'han cridat l'atenció durant aquests dotze mesos que hem passat. És una llista totalment subjectiva i s'allunya de qualsevol cànon establert. En la relació que a continuació vosaltres podreu llegir hi estan barrejats grups o solistes nacionals i internacionals perquè crec que la música pop com moltes altres coses no hauria de tenir nacionalitat. Ah, se m'oblidava dir que l'ordre de preferència no té res a veure amb l'ordre d'aparició.

I sense més literatura passem a l'esmentada llista:

BLUR: "Parklife"

D'ells es diu que són el grup mod dels 90. Parklife és un disc de confirmació i que a la vegada apunta cap on poden arribar Damon i els seus. Cançons amb aire disco, pop de la millor factura i lletres al més pur estil britànic. La seva capacitat com a compositors queda fora de tot dubte.

PAVEMENT: "Crooked rain, crooked rain"

Aquesta banda sí que fa el que vol: melodies psicòpates mesclades amb influències de la Velvet Underground i sobre tot Lou Reed. En aquest disc la figura de Mak i E. Smith (The Fall) és menys espessa i ajuda a que els Pavement donin pas, amb més fluïdesa, a la seva imaginació a l'hora de compondre.

KRISTIN HERSH: "Hips and makers"

És un disc senzill i amarg el que ha fet en solitari la líder del mític grup bostonià Throwing Muses. Un disc acústic on Kristin despulla els seus sentiments més profunds. Cançons com Your Ghost, en

la que col·labora i fa coros Michael Stipe (R.E.M.), són un regal que és molt difícil poder-lo menysprear.

HEAVENLY: "Decline and fall of Heavenly"

Aquest disc no inventa res ni és prodigi de virtuosisme, però a l'escoltar aquestes cançons notareu una sensació d'alegria, unes ganes de ballar i botar inexplicables. No vos estranyeu, estareu baix l'influència d'Amelia Fletcher i el millor indie-pop que ve de Bristol (U.K.).

FAMILY: "Un soplo en el corazón".

D'ells ja n'he parlat amb anterioritat i el seu treball no farà més que confirmar-vos i avalar-vos totes les lloances que cap a ells vaig dirigir. Pop que combina les caixes de ritmes i els teclats amb fantàstics sons acústics i a la vegada tot això mesclat amb la misteriosa veu de Javier. Algú va dir (acertadament) que si Duncan-Dhu tenguessin una mica de la dignitat (que fa molt han perdut) i OBK n'haguessin tengut alguna vegada, haurien de tenir als Family damunt d'un altar. Tot el que es pugui dir d'ells es resumeix -"Aquí teniu als alumnes més avantatjats de New Order"

SR. CHINARRO: "Sr. Chinarro".

Aquesta banda andalusa viatjà a Nova Jersey perquè Kramer (Ex-Galaxy 500) després de descobrir-los els volia produir el primer treball en format L.P. D'allà vengueren amb un disc on podeu trobar melodies que s'arrosseguen donant-se la mà amb una veu que a la vegada és greu i dolça. Cançó darrera cançó vos anireu donant compte del que es pot aconseguir amb un bon productor quan es tenen les idees clares.

LOS PLANETAS: "Super 8"

Venien de la independència discogràfica i després d'haver gravat el seu E.P. Medusa per Elefant Records decidiren donar la passa cap a una multinacional com R.C.A. per treure el primer L.P. El resultat ha estat un fabulós treball que fins i tot ha sonat a los 40 "Principales". Però el grup no s'ha deixat seduir pels cants de sirena i segueix ferme a

les seves idees musicals sense donar concessió. Esperam que puguin seguir així molt temps.

R.E.M: "Monster".

Hagués estat molt còmode fer un disc a l'estil de *Losing my religion* o en la línia de "Automatic for the people". I no és que menyspreï aquests treballs, però com que amb discos com els anteriorment esmentats passaren d'esser un grup de culte a un supervendes, per molta gent seria lògic seguir explotant aquest filó. Doncs el *Monster* és tot el contrari, un disc guitarrer i dur i com tot el que fan R.E.M., magistral. Stipe i la seva banda han arribat a un status en el que poden fer el que vulguin com Dylan o Neil Young.

MADDENING FLAMES: "Wanderlust"

Són de El Puerto de Santamaria, si fossin britànics o nord-americans estarien a l'altura de gent com *Gigolo Aunts* o *Teenage Fanclub*. Encara que la comparació entre grups és vàlida, els M.F. potser beven més d'inspiracions clàssiques com Neil Young o Alex Chilton que els anteriorment anomenats.

M.F. saben combinar aquestes valuoses influències amb l'energia de les guitarres aconseguint melodies fresques i amb cert regust melancòlic.

FRAKENBOOTIES: "Gobbeldegock"

Encara que els antics Dirty Boots no hagin superat amb el seu primer L.P. l'anterior E.P. titulat *Frankenbootie* (cosa molt difícil d'aconseguir) han facturat un L.P. que està dividit entre les cançons més inspirades en els seus mestres els Sonic Youth i les cançons basades amb inspiracions més pop i psicodèliques.

S'ha autoproduït i encara que no estiguin molt satisfets, s'ha de dir que per esser el primer L.P. no ho han fet gens malament.

Aquí teniu la meua llista que combina equitativament treballs nacionals i internacionals i que són fruits d'un any que es recordarà a Espanya com el de la definitiva eclosió del panorama independent estatal.

I és que s'ha aconseguit moltes coses que just fa un parell d'anys pareixien impossibles: El B.A.M. (Barcelona Acció Musical), FESTIMAD (Festival de Música Independent de Madrid); tants d'altres acontexaments ja no només dins el món de la música sinó també en literatura, cine..., que l'únic que podem demanar al 95 és que serveixi de continuïtat del que s'ha anat gestant des de fa un parell d'anys: Tiembla FERNANDISCO!!!

TOMEU MORRO

Carta:

Els Embargaments Per Culpa Dels Rebutis Dels Fems

La "Mancomunitat del Pla de Mallorca" és un organisme supramunicipal format per 14 municipis de l'interior amb seu a Petra, i es va constituir amb la finalitat d'abaratir els serveis com per exemple el de la recollida de fems.

A les sessions plenàries hi assisteix un representant de cada municipi i els acords s'aproven per majoria, aixecant-se acta del que s'ha tractat i aprovat per part del Secretari de la Mancomunitat.

El mes d'octubre de 1993 a Sencelles, les queixes varen sorgir quan es posaren al cobrament els rebuts dels fems de les casetes de foravila corresponent a aquest any, que mai s'havien pagat. Aleshores el Batle de l'Ajuntament de Sencelles va dir públicament: **"no cobraremos un impuesto correspondiente a un servicio que no se ha prestado"**. (U.H. 22-10-93).

Ara han arribat les notificacions d'embargament amb un recàrrec del 20% i l'Ajuntament recomana que no paguin, manifestant: **"en el año 1993 ya expresamos nuestro desacuerdo a la Mancomunitat des Pla con la deficiente recogida de las basuras en nuestro municipio". "No había contenedores suficientes... se realizaba a horas intempestivas... se pretendia cobrar un servicio que se limitaba a los núcleos urbanos de Sencelles. Todo ello motivó que decidiésemos no pagar los recibos del año 1.993"**. (U.H. 9-2-95). A la vegada que responsabilitzen a la "Mancomunitat del Pla".

Qui és el responsable?

A la Sessió plenària de la Mancomunitat, celebrada dia 3 de desembre de 1992, es va acordar per unanimitat dels presents, el cobrament de fems a foravila a partir del mes gener de 1993, **amb el vot del batle de l'Ajuntament de Sencelles, Guillem Ferrer**

Per altra banda, a la Sessió plenària extraordinària de la Mancomunitat, celebrada dia 28 de juliol de 1994, es va acordar per unanimitat, l'aprovació del padró de fems corresponent a l'exercici de 1994, i la seva exposició al públic per a les possibles reclamacions, (aquest padró s'havia revisat a principi d'any per part de l'Ajuntament de Sencelles juntament amb la Mancomunitat). **El representant de l'Ajuntament de Sencelles ni tan sols va**

assistir. Tal volta tampoc es preocuparen de fer-ho públic i exposar-lo a l'Ajuntament de Sencelles.

Podia fer res aquest Ajuntament?

1.- Presentar queixa per escrit a la Mancomunitat denunciant les deficiències del servei i la manca de contenidors el mateix any 1993 o posteriors. **A la Mancomunitat no hi ha cap petició, reclamació o queixa presentada per part de l'Ajuntament de Sencelles.**

2.- Retirar el padró de fems de l'any 1993 del cobrament, i fer-se càrrec de l'error comès, ingressant, a la Mancomunitat l'import corresponent a diseminats, tal com va fer l'Ajuntament de Sineu.

L'Ajuntament de Sencelles ho va dir i no ho va fer.

Despreocupació o incompetència?

No s'explica que el nostre consistori aconselli a la gent de no pagar i al mateix temps donin tantes facilitats al Recaptador perquè vengui a cobrar al mateix Ajuntament.

Les reclamacions fetes l'any 1994 pels contribuents, ni tan sols han arribat a la Mancomunitat del Pla. Tal vegada s'hagin extraviat dins la papera de l'Ajuntament de Sencelles.

Si sabien que es cobraria fems a diseminats l'any 1993 i no varen poder fer el servei per manca de contenidors; si no presentaren cap queixa; no feren res per retirar els rebuts del cobrament; si després aconsellen no pagar; es renten les mans i donen la culpa a la Mancomunitat; si embullen la gent amb mentides per tapar els seus errors; el resultat és el que ha passat i els únics perjudicats són els propietaris de casetes als qui ens embargaran.

Així es demostra la preocupació d'aquest consistori, per defensar els interessos del poble.

Tot això, sense parlar de l'augment que hi ha hagut aquests darrers 4 anys, passant de 2600.- ptes. anuals per vivenda a 4800.- ptes., amb els mateixos dies de recollida. O si voleu, l'augment que ja s'ha acordat per aquest 1995.

Joan Sanç Campaner

Esports:

La Nova Imatge del Polisportiu

El passat mes de novembre el consistori de l'Ajuntament de Sencelles aprovà la concessió a l'empresa Tecnosport, la qual acabà les obres de la piscina municipal, la construcció de dues pistes de tennis reglamentàries totalment vallades ubicades al mateix lloc on hi havia les anteriors però canviant la seva posició.

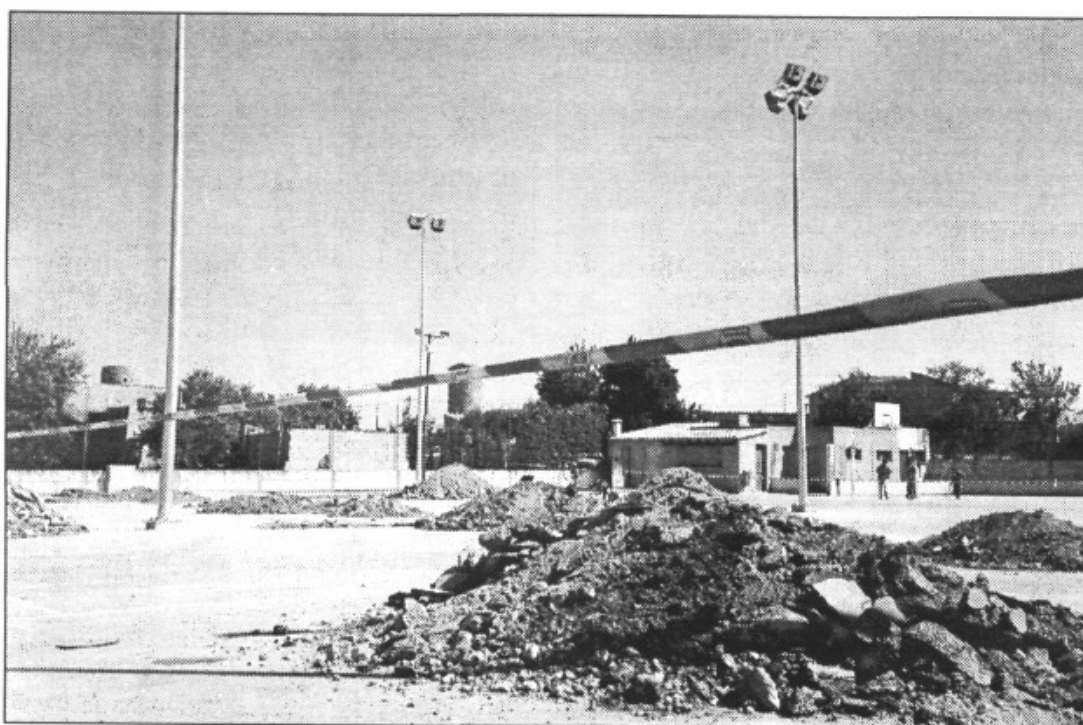
Ben aviat començaren les obres, les quals estan incloses dins el pla d'equipaments esportius del C.I.M. de 1994, amb un pressupost de 5130668 pta. i un termini aproximat de sis mesos d'obres. La primera passa començà amb l'electrificació del que havia d'esser en un futur els nous terrenys per a la pràctica d'aquest esport.

Aquest és el primer pas que s'ha donat, després de la construcció de l'esmentada piscina, per a condicionar el polisportiu municipal que fins ara ha vist com a mica en mica ha anat adquirint modernes instal·lacions per a practicar en bones condicions tots tipus d'activitats esportives. En un futur no molt llunyà es pretén remodelar la pista de futbol i el camp de futbol amb l'instal·lació de focus més potents.

Tot això suposa una despesa molt important de doblers que realment sembla molt necessària de cara a la joventut. L'aprofitament de les instal·lacions que ja estan construïdes condueix a un aprofitament i a una amortització de les mateixes; el cas més significatiu és el pavelló cobert on actualment s'hi estan fent tot tipus d'activitats culturals com puguin esser ball de bot, comèdies... i activitats esportives com és el cas del Taekwondo, el bàsquet i el volley-ball que fa poc temps s'ha posat en marxa gràcies a la iniciativa de joves amb ganes de practicar aquest esport.

Malgrat tot aquest seguit d'activitats són poques i encara n'hi ha moltes més que es poden realitzar. Però això sí, la tasca duita a terme per les persones encarregades del manteniment del recinte és satisfactori, però si a més es compagina amb un poc d'amabilitat i simpatia cap a l'usuari podem considerar òptim el funcionament del mateix.

Guillem Mut Llabrés

Noticiari:

Durant aquest mes se sabé que la Conselleria de Cultura ha enllestit finalment les cartes arqueològiques de tots els pobles de les Illes. A tot el municipi de Sencelles han estat catalogats 34 jaciments arqueològics.

L'objector Guillem Ferrer començà la seva Pres-tació Social Substitutòria a l'ajuntament de Sencelles durant aquest mes de desembre.

El govern central aprovà la llei que permetrà sortir de la il·legalitat a les televisions pirates. Des de Sa Sella volem manifestar el nostre suport a TVS que a la fi podrà sortir de la seva situació al·legal. El govern decidí que cada municipi podrà tenir un sol canal local que serà concedit per l'ajuntament afectat.

El premi Bartomeu Oliver Amengual, que otorga anualment l'Obra Cultural Balear en el marc de la seva Nit de la Cultura, va recaure en els arquitectes Neus Garcia i Guillem Oliver. El guardó premia una activitat cívica per la dinamització cultural, la recuperació lingüística, de revalorització de la cultura popular...

La Mancomunitat del Pla de Mallorca va treure a finals de desembre el nº 1 de la seva revista. El nº 0 havia sortit un any abans. En aquest nou nº apart d'informacions generals de la comarca hi trobam un article sobre agricultura ecològica de la cooperativa de productors de Sencelles *l'alzina*. També hi figuren les finques d'agroturisme de Ruberts, Son Jordà i Son Xotano. La revista va ésser repartida gratuïtament a totes les cases de la Mancomunitat.

L'Ajuntament de Santa Margalida ha decidit que un carrer de Can Picafort portarà el nom del poeta sencerler Victorià Ramis d'Aireflor.

La Parròquia de Sant Pere de Sencelles estrenà

el nou orgue restaurat amb motiu de la celebració de les matines, encara que fou oficialment inaugurat i beneït per Santa Àgueda.

Els membres i simpatitzants del Club Ciclista Sencelles es reuniren a finals d'any a un sopar per celebrar els èxits de la passada temporada i planificar els de la propera.

El filòleg, poeta i humanista santamarier Miquel Dolç i Dolç morí dia 28 de desembre. Fou una persona que tengué una forta amistat amb Mossèn Bartomeu Oliver. Recordareu la foto de l'especial en que tots dos apareixien en un homenatge dels 60 a la figura del recentment desaparegut.

El dia de Cap d'Any, un patge de ses Magestats els Reis d'Orient visità la Casa de la Vila i va recollir personalment les nombroses cartes que els nins sencellers li lliuraren al moment.

L'horabaixa de dia 5 arribaren els Reis d'Orient carregats de joguets per tots els nins i nines de Sencelles. Com cada any tampoc s'oblidaren de dur un present per Sa Sella

Els Reis també pogueren arribar a Biniali gràcies a la iniciativa del Pub s'Aguait que els cedi les instal·lacions perquè poguessin repartir els regals.

El dia dels Reis, la Coral Sor Francinaina i la Coral de Porreres oferiren un concert de música nadalenca. La solista del cant de la Sibil·la fou Catalina

Ramon.

Durant els primers dies d'aquest mes de gener, es va conèixer la intenció del Consell Insular de Mallorca de millorar la seva xarxa viària. La carretera de Sencelles-Costitx, que és de la seva competència, serà reformada per unes obres pressupostades en uns 18 milions de pessetes.

Els Quintos/es del 71 feren un sopar a principis de mes i després anaren de parranga. El costum de reunir-se els que nasqueren en un mateix any ha arrelat i són molts ja els grups de sencellers que ho han celebrat: Els del 36,44, 64, 70, 73...

Dia 15 de gener es publicà un estudi de la Conselleria de Sanitat en que s'analitzen les condicions de salubritat del subministrament de l'aigua potable als pobles de les Illes. L'aigua de Sencelles servida a les cases, si bé no té problemes de salinitat, sí que en presenta en quant als nitrats. La mitjana màxima recomanable és de 50 i aquí arribam a 95.

Com és ja tradicional, la revetla de Sant Antoni fou celebrada a la Plaça de can Bril amb un fogueró i una torrada organitzat tot per l'APA. La vetlada fou amenitzada per es Jonc.

El dia de Sant Antoni la Parròquia de Sant Pere celebrà la festa amb la benedicció dels animals de la vila. A Biniali, la Parròquia de Sant Cristòfol passa la festa al diumenge per què així hi puguin participar tots els que entre setmana estan lluny del poble.

El grup excursionista Saragall va realitzar una sortida a sa Costera de Cala Tuent dia 8 de gener, encara que les condicions climatològiques adverses espenyaren la diada. Dia 26 del següent mes feren l'excursió corresponent al febrer intentant-ho altra vegada.

Un dels nostres subscriptors d'ultramar, en Sadurní Pesquero va ésser objecte d'una entrada a la Gran Enciclopèdia de Mallorca. Des d'aquí volem saludar i donar l'enhorabona al nostre amic del Brasil.

El secretari de l'ajuntament de Sencelles, el

santamarier Joan Cañellas va deixar el poble ja que ha estat destinat a Marratxi com a interventor d'aquell consistori.

La Fundació Loreto Carballo que té a Sencelles una finca, Can Mutxo, on hi ha refugiats una trentena de moixos i més de 265 cans, va aconseguir superar les dificultats econòmiques que feien perillar la seva continuïtat. Sobre la propietat de la finca hi havia una ordre de subhasta per impagaments. Després de que la propietària sortís per Cita con la vida de Nieves Herrero de Antena 3 i per altres mitjans de comunicació, sol·licitant ajudes, la centraleta de l'ajuntament i del quarter de la Guàrdia Civil es col·lapsaren. Si els deutes pujaven a uns 7 milions, en pocs dies s'aconseguí reunir uns 13 milions. Les aportacions arribaren fins i tot de Gran Bretanya. Dia 18 de febrer es celebrà a Palma un recital de cantautors per recaptar més fons per a la Fundació.

El Govern Balear ha destinat enguany uns 70 milions a la neteja de torrents. A Sencelles s'ha procedit al condicionament dels llits del torrent de Soller, al seu pas per Biniali i per baix de Sencelles, i del de s'Estorell a l'altura de Jornets.

Dia 14 de gener l'Agrupació es Jonc celebrà el seu anual sopar entre la seixantena de persones que formen el grup.

Sa Sella

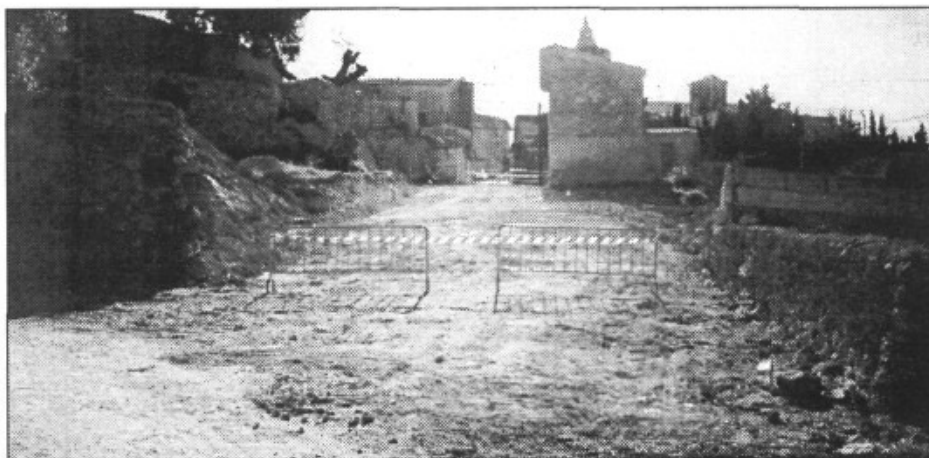
Fundada al 1.983

Dia 19 de gener es presentà a la seu de la Mancomunitat del Pla de Mallorca la *Guia del Pla* elaborada pel Consell Insular i Fodesma. L'obra, que pretén esser una guia turística sobre els atractius de la nostra comarca, té una acurada edició, presentació i imatge. Sa Sella va col·laborar en la seva redacció a la part dedicada al nostre municipi, i així hi figura als reconeixements.

L'escriptora binialera d'adopció, Maria Antònia Oliver va esser la guanyadora del guardó Llorenç Villalonga de novel·la dels premis Ciutat de Palma amb l'obra titulada *Amor de germans*.

A finals de mes es publicà la legislació que permetrà la realització d'activitats d'allotjament a cases de poble. El turisme d'interior s'estrenarà amb el projecte d'explotar turísticament una seixantena de cases buides de Sencelles i Biniali.

Els col·laboradors-delegats de la Germandat de Donants de Sang de tots els pobles de Mallorca es

reuniren el 29 de gener a Santa Margalida per tractar sobre els temes i aspectes de la seva tasca altruista i humanitària. S'informà que l'any passat es recolliren 11000 litres de sang i es feren 2185 nous donants. El nombre d'afiliats a la Germandat és ara de més de 30000.

El carrer Església ha començat a esser allargat a partir de l'antic escorxador per que pugui enllaçar amb el camí de Binialmare.

Dia 30 de gener l'obra Social i Cultural de Sa Nostra va presentar a Sa Canova el seu programa de dinamització cultural que s'estendrà per tots els pobles de la Part Forana.

S'iniciaren unes obres a la caseta de Sarissal de la Beata Francinaina per a dotar a la finca dels serveis bàsics d'una àrea recreativa.

A principis de febrer, el president d'EMAYA tornava a proclamar el seu interès per comprar aigua als pagesos de Sencelles. Aquest anunci provocà la reacció del PSM, que si mostrà disconforme, i de la Coordinadora, que emeté un comunicat denunciant les noves maniobres especulatives.

Les festes de Santa Àgueda començaren la revetla amb l'actuació dels nins violinistes de l'escola Suzuki de Bernat Pomar i la inauguració de la restauració de l'orgue amb un concert de Bartomeu Veny. La festa continuà més tard a la Plaça amb el fogueró, la música de Guitarres i Castanyetes, que aprofitaren per presentar la seva nova cassette, i la festa del grup contra el càncer.

Sa Sella

Fundada el 1.983

El dia de la Copatrona destacà el concurs de carrosses i l'estrena de la representació de l'exitosa obra teatral *Eleccions a poble vell* de Bartomeu Llabrés Mayrata escenificada per un grup d'afeccionats de la vila.

Dia 6 de febrer la segona etapa de la Challenge de ciclisme de Mallorca passà per Sencelles i Biniali. La primera prova ciclista del calendari comptava amb els grans ídols Indurain, Zülle, Chiapucci,...

L'ajuntament de Sencelles va fer una crida per a la insubmissió fiscal en el tema del pagament de les taxes dels fems de les casetes i xallets. L'ajuntament no està conforme amb el sistema utilitzat per la Mancomunitat del Pla que argumenta que hi va haver molt de temps per reclamar, sense que es presentàs cap problema aleshores.

Dia 12 de febrer els majors celebraren una berenada al seu local de Sencelles.

La representant del municipi de Sencelles als òrgans de direcció de la Caixa de Balears, Francisca Nicolau, va ésser designada membre de la comissió executiva de l'entitat. Ella també fou la que va haver de presidir, per la seva condició d'assembleista de major edat, les tenses reunions motivades per les escandaloses relacions entre els implicats del cas Brokerval i la compra del terreny de la nova seu de Sa Nostra al polígon.

El binialer pare Josep Amengual, antic prior de Lluc i actual màxim responsable dels missioners dels Sagrats Cors, visità a finals de gener els camps de refugiats de Rwanda, país on la congregació tenia nombroses missions.

S'acabaren les negociacions per a la compra de la casa del carrer des Gall i un corralet per eixamplar el carrer Ramon Llull. Pels dos solars s'han

pagat set milions de pessetes.

L'11 de febrer l'ajuntament oferí el tradicional dinar als seus empleats. En aquesta ocasió la cita fou al celler de ca n'Amer d'Inca.

La Coral Sor Francinaina participà a l'Auditori de la trobada de masses corals de Mallorca.

L'equip del Club Ciclista Sencelles per a la pre-

sent temporada es presentà dia 19 de febrer amb una festa a sa Plaça que fou precedida per a la ja tradicional marxa cicloturista.

El parc infantil de la Plaça Nova va ésser traslladat a les immediacions de la piscina municipal, sota l'ombra dels pins. L'espai que ha quedat buit es pensa deixar pel moment com a aparcament.

La Parròquia de Sant Pere de Sencelles ha arribat a un acord amb el consistori pel qual cedeix per 30 anys el local de can Garrover.

Dia 4 de març es tornà a celebrar la Rua pels carrers del poble que acabà amb un concurs i festa al polisportiu de can Bril.

La congregació de les Germanes de la Caritat va editar a finals de febrer el pregó de les festes de la beatificació de Francinaina Cirer. L'opuscle titulat *Ulls nous, els ulls de la Caritat* va ésser obra del pare teatí Antoni Oliver.

Les festes de la Beata Francinaina començaren el diumenge 26 amb la inauguració d'una exposició sobre els retrats de la Tia Xiroia, una sessió preparatòria per al sínode i una xocolatada popular a la Plaça. El dia 27 destacà la llüida ofrena floral al monument.

Dia 5 de març es celebrà a Lluçmajor el dia de les Illes Balears. Sa Sella hi col·laborà amb l'estand de l'Associació de Premsa Forana. Dels actes d'aquesta data destaca el lliurament de la medalla d'or de Balears als donants de sang.

Dia 25 de Febrer la Coral Sor Francinaina celebrà un sopar de companyonia al Cellar de Can Paris.

Dia 11 de març la gent gran anà d'excursió a la zona nord de Mallorca, amb aturades especials al municipi d'Alcúdia.

El Pub s'Aguait de Biniali i el Club Esportiu local han organitzat pels mesos de març i abril un torneig de fut-sal.

Ben aviat sortirà al carrer una nova publicació, es tracta d'un *Fanzine April eyes*, una revista musical que vol donar a conèixer les activitats de grups diversos destacant sobretot els que fan la denominada música alternativa. Aquesta nova revista la fan un grup de joves on hi participen en Tomeu Morro i en Pep Ramis.

Agència de Sellaters

Imatges d'Ahir

I que m'en direu? Ha plogut molt de llavors ençà!! Es tracta del taller a on se retallaven plantilles a la fàbrica ALSA ESPAÑOLA devers l'any 1963. A lo millor no les coneixereu totes ja que mos donen l'esquena però noltros les vos destriarem.

D'esquerra a dreta: de costat na Francisca "Betlem", d'esquena na Margalida "Pou", de costat na Jeroni "Sastre", de costat na Magdalena "Puça", d'esquena na Francisca "Flor", d'esquena na Catalina "Pou", na Catalina "Revull" i na Magdalena "Sastre"; com podeu veure no se'n desmandava ni una.

Joana Ferragut Fiol

Cases i Terres: SARISSAL (II)

continua de l'anterior número.

Com dèiem al número anterior, Francesc Salas després d'estalviar uns doblers gestionant una fruïteria a Ruan, França, precisament al mateix carrer on martiritzaren Joana d'Arc, tornà a Mallorca i l'any 1933 comprà Sarissal. Malgrat esser un propietari rural, segurament per haver viscut l'ambient liberal de la República Francesa, a Sencelles, fou president d'Esquerra Republicana Balear, i batle de la vila l'any 36.

Era un home inquiet i l'any 44 instal·là un molinet per fer corrent elèctric, com també s'havia fet a can Castell o a Cascanar. La torre metàl·lica del molinet encara és visible al capcurucull de la teulada i les altres restes són als porxos.

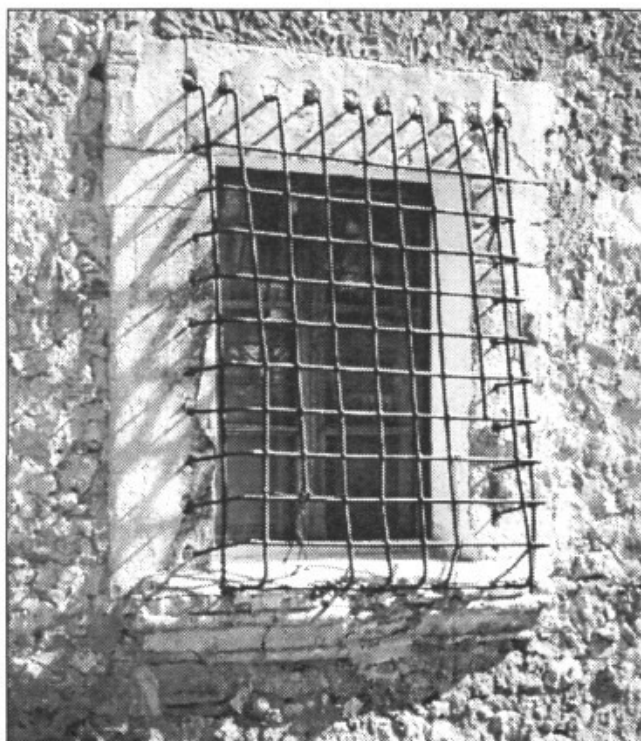
Sarissal ha estat un lloc de poblament des de fa molt de temps com ho demostren les nombroses dades històriques i les restes arqueològiques que s'hi han trobat. L'any 52, en fer l'escombra del safareig, en tomar una paret, es trobà una tira de recipients, com d'olles, 6 o 7, posades per mides, que es desferen en tocar-les. Fa uns anys, en tornar a fer obra, passar cosa semblant.

La possessió té ara unes 20 quarterades distribuïdes per les finques i tanques de ca n'Amer, sa tanca de s'Era, sa Vinya Llarga, can Sopes, can Baldó, can Matet, cas Pallers, can Comte, cas Beatet, sa Tanca i es Devants ses Cases.

L'any 91 quan el camí era condicionat, un revolt

fou suprimit el que ha permès un espai lliure devant l'ara portassa exterior de la clastra.

L'actual producció agrícola és minsa: un hortet per a les necessitats de la casa, un tarongerar, i una vinya que produeix un artesanal vi del que podem donar fe de la seva excel·lència. Les antigues extensions cerealistes són ara destinades a pastures per les dues egües de la possessió.

Els guarets d'avui, foren ahir camps de cereals i despús-ahir vinyes, i fins i tot, abans havien estat oliverars. Sarissal fou una terra d'oliva si hem d'atendre a les circumstàncies que fan que a les cases, com també passava a sa Torre de ses Alqueries de Santa Eugènia, hi hagi les restes de la tafona: la pedra del quintar, la gran biga de fusta, l'espiga en espiral... De fet el celler té el color de la paret típicament ennegrit talment fos una tafona.

Les cases també tengueren un moli de sang com testimonies les feixugues moles que es conserven.

Les cases s'organitzen, com sol passar, envoltant la clastra part empedrada per macolls de torrent i l'altra era jardí amb un terraplè. A ella hi donen la capella, el portal forà, l'alt portal del cup, el celler, els estables, l'escala de cals senyors...

El celler arribà a tenir fins a 32 grosses bótes de congrenys que foren venudes a son Eloi de Biniferri. El seu sostre està sostingut per tres grans arcades de marès que el divideixen en dues naus. Actualment està a un nivell una mica inferior al de la clastra però abans tenia més fondària, per, amb la frescor, conservar el vi. Dos cups enormes, ara en part desfets completen les naus rectangulars que servi-

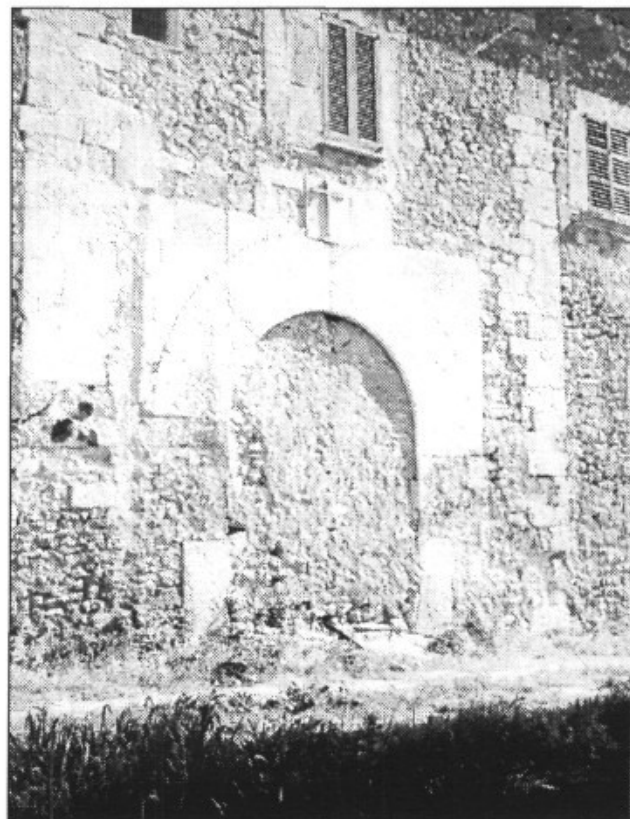
ren de paller i de magatzem de maquinària. A la paret exterior del celler hi ha un robust contrafort per contrarestar l'empenta dels arcs.

La clastra té un pou i una cisterna amb piques i colls de pedra viva.

El portal de la capella ara dona a l'interior de la clastra, però originàriament era exterior, cap al camí, ja que fou un oratori públic per als habitants de la contrada. Sobre les reformes i el que en queda de l'antiga capella podeu consultar l'article Apunts per una història de l'Església de Sant Pere de Sencelles de Simó J. Garau a Sa Sella n.23. Després de la reforma del 44, en què es traslladà el seu portal i es canvià la coberta de volta d'aresta per l'embigat actual, la capella fou emprada com a paller i com celleret.

Continuarà al següent número.

Maria Florit Amengual
Joan Florit Horrach

Dia De La Pau o no Violència

Pau és tenir unes relacions cordials, o amistoses.

Hi ha diferents classes de pau:

Estat d'un país que no està amb guerra.
Estat de tranquil·litat, de repòs d'una persona.
Absència d'agitació, o soroll en un lloc.
Persona sense malícia, que s'ho creu tot.

Segons em varen dir, si aquest dia no fas bondat, quan fas la pell vas a veure el dimoni cucarell, i si ell troba que el que has fet està molt malament, quedes a l'infern. Si és una cosa intermitja, et fa fer una prova qualsevol, sa que a ell li va bé. Si no és massa dolenta, et deixa anar al cel amb una condició, que allà dalt no pots xerrar.

Si vos n'enrecordau d'així com l'Índia va aconseguir la independència, sabreu que ho va fer sense

utilitzar les armes, perquè el seu líder GANDHI no ho volia. Quan els indús collien les armes per rebel·lar-se contra els anglesos, ell feia que deixassin les armes.

Els indús i musulmans s'havien de deixar matar si volien que GANDHI no morís per causa de la vaga de fam, i els anglesos cansats de veure que els indús es deixassin matar, es rendiren i l'Índia aconseguí la independència.

GANDHI, va ser un home de pau, a pesar d'això va morir assassinat per un home que li tenia molta ràbia amb dos tirs. Cada 30 de Gener a l'escola commemoram el dia de la seva mort amb una gran festa. Enguany hem fet pancartes, ens hem penjat un colomet al pit i hem cantat cançons. La pau és aclamada per tot el món, sobretot als països que estan en guerra.

Miquel Vallès Ramis

Notícies Fresques

Durant tot l'any m'havia preparat per sa tradicional correguda de brasers des dia de Sta Agueda. Però vaig fer tard. Ses veinades de sa Plaça estan més ben entrenades i me passaren devant.

S'altre dia vaig quedar amb sos pels drets. M'havien dit que na Preysler vendria a Sencelles a inaugurar sa Plaça enratjolada de Porcelanosa.

I que m'en direu de s'embalum que han posat a l'escala de l'Església, diuen que és perquè es puguin aferrar, però jo crec que sa millor utilitat és de patinador, ja que si s'altre està ple de gent, poder anar a arrossegar es cul per s'altre.

Ara que acabaran es Túnel de Sóller, sa màquina de foradar podria venir a Sencelles per obrir un pas des des f u t u r aparcament fins a en mig de sa Plaça.

Els jugadors de futbol de Biniali qualque dia trobaran es camp de joc ple de cotxes. Quan passes per sa carretera, encara hi ha es cartell que desvia es tràfic cap a s'aparcament de ses festes de Cristòfol.

Amb tantes obres noves, es dia de ses inauguracions anirem d'un cap a s'altre amb sa llengo defora i ses sabates treguent flamada.

S'acosten ses eleccions... jo no vull ni càmeres, ni orgues, ni empedrats, ni àrees recreatives, ni carrers nous, ni cassettes, ni cap despatx oficial, ni anar a apagar focs, ni comendar a n'es polideportiu,

ni fer d'administratiu... me compraran aquells que vulguin posar pau i concordi entre tots es sencellers.

Sa notici de ses dietes i kilometratges va dur coitja. N'hi ha que se picaren i feren propaganda gratis de sa Revista per televisió. Lo que jo no entenc, és com es batle pot tenir aquestes galtetes tant vermelles, anant tant de dietes ! Jo me pensava que fer dieta era estar a règim ?

Si vos fitxareu en aquesta notici, només hi ha vuit regidors que cobren. Jo me pensava que en triaven nou. Creia que lo d'independents dependre de cap partit, lo era no que no sabia és que és anar cadascú a su aire.

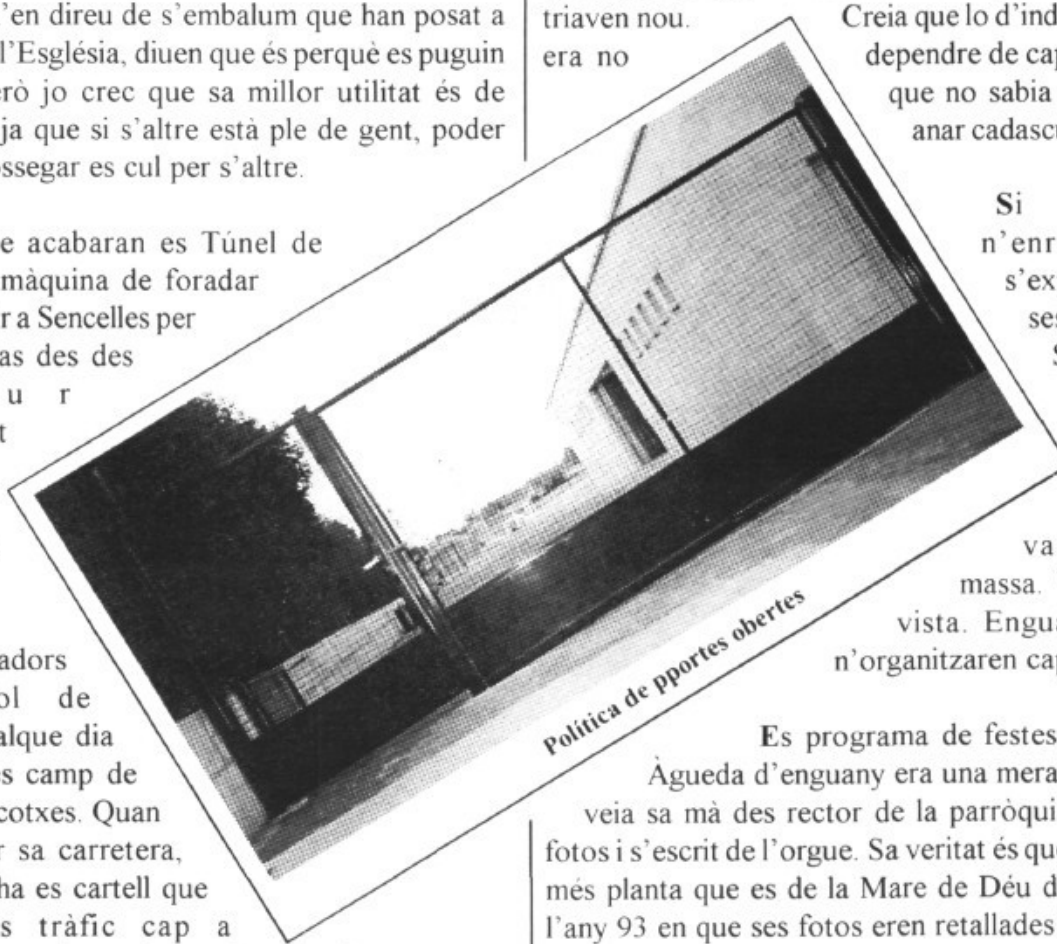
Si vos n'enrecordau, s'exposició de ses festes de S a n t a Àgueda d e l'any passat va esser massa. Vista i no vista. Enguany ja no n'organitzaren cap...

Es programa de festes de Santa Àgueda d'enguany era una meravella. S'hi veia sa mà des rector de la parròquia amb ses fotos i s'escrit de l'orgue. Sa veritat és que feia molt més planta que es de la Mare de Déu d'Agost de l'any 93 en que ses fotos eren retallades d'un diari de Ciutat.

Vos heu fixat de què des de que tenim es giuseppes a la sala treuen molt de lluentor a n'es primer banc de l'església ?

Sa comèdia de ses eleccions d'en Tomeu Riera va esser molt divertida, estic ben segur d'allò on va treure tota sa inspiració. Feia cada retrat !

En Barramot

Una escola, una època.

Continua del número anterior.

“A Sencelles d'idees republicanes no és que n'hi hagués gaire. En realitat el que hi havia era un sa esperit de canvi, s'arreglegaren i formaren, baix els auspicis de persones de Ciutat, un comitè local d'ERB (Esquerra Republicana Balear) amb seu al Cafè de ca na Polla (can Jeroni - can Alenyar) per ajuntar esforços i aprofitar l'ajut que els proporcionaven des de la capital. La primera prova d'aquest esperit de renovació és encara visible: és l'escola.”

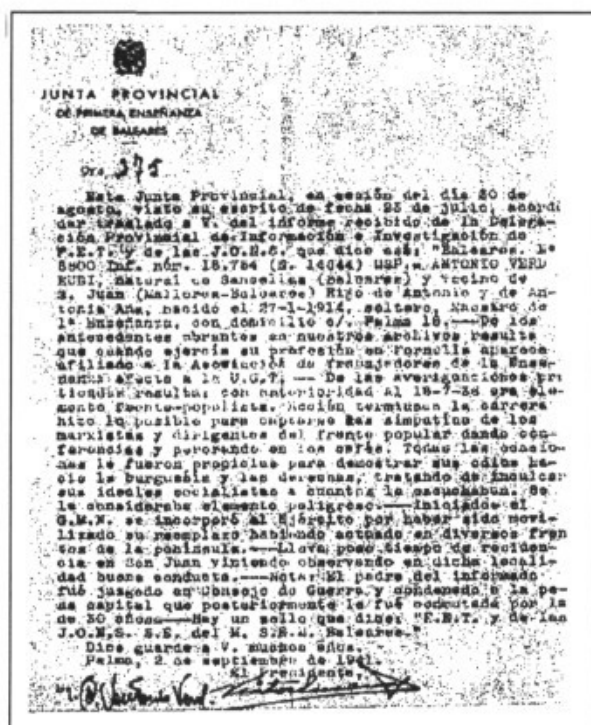
A ca seva, don Toni Rabassa, amb son pare promotor de la iniciativa, el seu germà major mestre, i fins i tot ell estudiant de magisteri, es va viure molt l'ambient i els problemes de la construcció de la nova escola graduada del poble: per una part hi havia els conservadors i la Parròquia que eren molt reaccionaris i temien perdre poder, i per altra part, “la destacada tasca de renovació educativa de la República, que suposà un gran canvi qualitatiu mai superat”.

El mestre Llorenç Duran fou el gran instigador del projecte de la nova escola. La seva tasca educadora fou molt important i tenia un caràcter innovador, pioner, ja que fou l'introduïdor al país d'un sistema pedagògic nou, l'anomenat mètode de projectes, i dels inicis de la coeducació d'ambdós sexes. Per aquest motiu el nom de Sencelles apareix lligat, a tots els manuals de pedagogia, a la Història de l'Educació. Tot gràcies a la feina d'en Duran.

Segons Toni Verd “en Duran fou un gran professional, preparava els al·lots per a la vida que

haurien d'afrontar, era un gran pedagog i psicòleg. L'escola de llavors era una família. Estic segur que amb tots els projectes que va fer a Sencelles (granja escolar, tallers de ferrers, fusters...) en Duran hi va perdre molt dels seus doblers. A mi m'agradava molt anar amb en Duran, la seva companyia i amistat era molt instructiva per a tothom. L'anar sovint amb ell segur que fou una influència perquè jo em decidís a estudiar magisteri, a part de la del meu germà Jaume, que era mestre, i des de 1933 era el company que col·laborava amb en Duran a la vella escola-camp del carrer dels Jardins. Jo també vaig ajudar una mica.

A l'escola de magisteri vaig esser educat per desenvolupar aquests mètodes pedagògics tant avençats per l'època aquella. Vaig aprovar les oposicions de mestre l'any 36, però el nou govern franquista les anul·là. Abans de la guerra havia estat interí a Menorca, a Fornells, i després de tornar de la guerra, vaig esser destinat a Sant Joan, però un informe dolent sobre mi, engendrat a Sencelles, va fer que tot allò s'acabàs. En Suárez, a la transició, va readmetre la meua promoció després de 40 anys, i em varen destinar a Eivissa, a

Santa Eulària des Riu”

Amb la guerra, totes aquelles iniciatives de la nova escola s'enfonsaren. Les enveges, els odis familiars i les rancúnies contra allò que representava l'escola pública i contra els dirigents republicans del poble, es desfermaren: la biblioteca ambulant del centre escolar, els aparells de física, les maquetes, les eines... tot fou espenyat. En paraules de don Toni “la ignorància fa fer molts de desbarats”.

El mestre Duran i el seu company Jaume Verd

Sa Sella

Fundada el 1.983

foren depurats, separats dels cos de mestres i empresonats. Antoni Verd, secretari de l'Ajuntament, fou empresonat durant set anys.

Ara ja, amb més de vuitanta anys, en Toni Rabassa pot fer un repàs del que ha estat la seva trajectòria vital: "A mi, personalment, si ho repens, després de que no vaig poder fer de mestre, veig que les coses no m'han anat tant malament. Em vaig casar, vaig trobar feina a una empresa d'import-export, després vaig muntar una agència d'assegurances. Vaig tenir dos fills: una és graduada social i gestor administratiu, i l'altre és un missèr, que fou regidor del CDS a Palma, i que ara dona classes a la Universitat. Segurament m'han anat més bé les coses que si hagués estat un mestret de poble".

Una cosa sí que li dol a en Toni Verd: Sencelles. "Quan em demanen d'on som, no sé que he de dir, perquè els cops que vaig rebre de Sencelles mai s'esborraran. A vegades dic que Sencelles és el poble més dolent de Mallorca. No em tornaré a sentir senceller fins que no vegi una cosa. Un gest ben bo de fer: la rehabilitació de la figura de mon pare. Reivindicar que es valori el que durant vint anys de servici va fer pel poble. Vol-dria veure un gest de bona voluntat cap a ell i la gent que dugué endavant aquelles reformes a Sencelles. M'agradaria veure com a una sessió plenària, les autoritats, novament elegides de manera democràtica, renten públicament l'honor dels que lluitaren i patiren per Sencelles. Es mereixen al manco el bon record de la dedicatòria d'un carrer".

Joan Florit Horrach

Deu anys de vida

El número 4 de Sa Sella, autotitulada Revista del Centre Cultural de Sencelles, va sortir pel mes de gener de 1985. El número estava dedicat especialment a la festa més nostra: Santa Àgueda. Com recorda-reu el Centre Cultural es va dedicar durant molts d'anys a la revitalització d'aquesta festa. Fa deu anys Sa Sella feia les funcions de programa de festes per a la cita del 5 de febrer.

Les festes fa deu anys comptaren amb una exposició de ceràmica i estany repujat de n'Antònia Vallespir, foguerons i torrada de franc (que és un bon preu) i actuà Sis Som. Durant la vetlada es varen rifar una perxa de porc, un indiote i el mè de pasqua. Hi va haver cercaviles de xeremies, concurs de carrosses, homília predicada per mossèn Gaspar Munar i refresc a la Casa de la Vila.

La convidada i salutació de festes del Centre Cultural era digne d'un premi literari: "Ja han encès es foguerons a sa revetla de Santa Àgueda. Crec sentir ambient de festa... Sa gent fuig de sa calor de ses foganyes de ca seva per fer poble entorn des foguerons. Hem arribat a sa festa més sencellera. Per això us convidam a prendre-hi part, menjant devora el foc, el pa i bevent el vi de la nostra terra".

SUBSCRIPCIÓ PER UN ANY, 1.000 Ptes

Nom: .....
Cognoms: .....
Carrer: ..... núm.: .....
Població: ..... cp: .....
Banc o Caixa: ..... oficina .....
carrer: ..... núm. de compte: .....

Feu arribar aquesta butlleta a qualsevol
membre de l'equip de redacció o enviau-la a:

firma

Sa Sella Sencelles, Antoni Mauró, 5

BANCA MARCH
